

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasta male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Nar. pol.

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma, oglašiti itd. tiskaju po običnom cenzurnom postupku. Isto tako je sa priklad. Novici se šalju poštarskom uplatnikom (asseguro postale) na administraciju „Naše Sloga“. Ime, prezime i najbližu pošta valja točno označiti.

Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

Izlazi svakog četvrtka na cje- lom arku, osim 2. februara, 6 aprila, 11. maja, 1. junija, 29 junija, 2. nov. i 28. dec. Neiskani dopisi se nevrtaču.

Neblijegovani listovi se ne- primaju. Predplata a poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za pol godine. Izvan care- vine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 nč.

Uredništvo nalazi se u ulici Farneto broj 14.

ost' ulica Carintia br. 12 u Trstu.

hrvatski čitač, premda je tako podglas čitao, da ga nisu razumjeli ni najbliži mu članovi manjine. Za čitanja izšli su nekolicina članovi većine).

Predsjednik opomenu obćinstvo na gale- riji, koje da nema pravo ni odobravati ni prigovarati.

Obećanje novozabranih zastupnika.

Na poziv predsjednika polazi svečano obećanje novozabrani zastupnici dr. A. Ventrella i dr. C. Costantini.

Izbor tajnika.

Glavosa predano je 23. Izabrani bijahu: sa 22 glava Ventrella a sa 14 glasova Costantini. Zast. Kompars dobio je 8 glasova manjine.

Prilobćenja.

Predsjednik priobćuje pismo biskupa Flappa, koji se izpričova, što nemože na sabor. Priobćuje nadalje, da bijahu zaprie- čeni doći k otvorenju zastupnici Ghersa, Doblavovich, Rizzi, Glezzer, Scampicchio i Vidulich.

Osmrtneica za blagopokojnom earleom i kraljiceom.

Predsjednik čita osmrtneicu za blagop. caricom i kraljicom Jelisavom. Spominje grozno umorstvo u Zenovi, te kako je onaj dan bio na izložbi u Turinu, odakle je brzoglavno svoju sućut izrazio. Na dan za- slušnica u Mjeteih prisustvovao je istim na poziv austro-ugarskog konzula. Na koncu pozivlje zastupnike, da ustanu u znak sućuti pak zaključiti sjednicu.

Buduću sjednicu uriče za utorak u 11 sati u jutro.

II. sjednica 18. aprila 1899.

Prisutni: predsjednik Campitelli, vladin zastupnik A. Fabiani, 20 zastup- nika; obje galerije naltlačene.

Orjerovljenje zapisulka.

Na poziv predsjednika pročita zast. Ventrella zapisnik zadnje sjednice.

Vladin zastupnik izpravlja zapisnik u tom smislu, da je on pozdravio sabor u ime vlade i u slavenskom jeziku.

Priobćenja.

Predsjednik priobćuje, da je mjestni kaptol pozvao sabor na zadušnice; da su se nekolicina zastupnici izpričali, što nemogu na danasnju sjednicu itd.

Osmrtneice.

Predsjednik čita osmrtneice za pokoj- nini članovi sabora N. Venier i dr. Fr. Costantini, te pozove zastupnike, da ustanu sa sjedala u znak sućuti.

Izbor revizora:

Nakon što je predsjednik priobćio razne osnove, koje podnaša na razpravu vlada i zemaljski odbor, te razna izvješća, molbe itd., prelazi se na izbor revizora.

Izabrani bijahu sa 15 glasova zastup- nici dr. Canojani, dr. Cleva, dr. Chersich, dr. Gambini, dr. Tamaro i Tomasi. Saborska manjina glasovala je za četvorice Talijana, i za Jenka i Kozu- lića. Ovi posljednji dobili su 6 glasova.

Izbor odbora.

Zast. Gambini predlaže, da se bi- rajni sljedeći odbori:

- a) političko-ekonomički od 5 članova;
- b) školski od 5 članova;
- c) financijski od 7 članova;
- d) agrarni od 5 članova.

U prvi odbor izabrani su: dr. Bartoli, dr. Cleva, dr. Ghersa, dr. Varetton i dr. Ventrella sa 15 gla- sova. Zast. dr. Stanger i dr. M. Trin- najstić dobili su 6 glasova.

U drugi odbor izabrani su sa 15 glasova: dr. Bennati, dr. Costantini, dr. Glezzer, dr. Gambini i dr. Ta- maro.

Manjina predala je 6 bielih listića.

U treći odbor izabrani bijahu: dr. Bubba, dr. Canojani, dr. Chersich, dr. Rizzi, dr. Scampicchio, dr. Venier i Vidulich sa 13 i 14 glu- sova Manjina neglasuje.

U četvrti odbor bijahu izabrani sa 14 glasova: dr. Canojani, Doblavovich, Tomasi, dr. Venier i dr. Vergottini.

Osnova za prenos sabora.

Na predlog zast. Bubbe izabran bi- jaše odbor od 9 lica, koji će proučiti i izvijestiti o vladinoj osnovi za prenos sa- bora i zem. ureda iz Poreča u Pulu. Iz- abrani bijahu sa 14 glasova: dr. Bartoli, dr. Bennati, dr. Bubba, dr. Canojani, dr. Costantini, dr. Rizzi, dr. Scampicchio, dr. Venier i Vi- dulich.

Orjerovljenje naknadnih izbora.

Član zem. odbora Tomasi izvješćuje o naknadnom izboru dr. Ventrella za grad Piran, te dr. Costantina za gru- dove Pazin, Labin i Plomin. U Piranu obavio se izbor redovito, dočim bijše u drugom izborničtvu neurednostih. Predlaže končno, da se oba izbora ovjernoji.

Predsjednik čita u talijanskom jeziku hrvatski predlog dr. D. Trinajstića i drugova, koji glasi:

Predlog u smislu § 3., stavka 4. saborskog razpravnog reda:

Spisi o izboru zastupnika za gradsko izborničtvo Pazin, Labin i Plomin neka budu uručeni na proučenje i izvješće od- boru od 7 lica, koj neka se odabere u tu svrhu.

Dr. D. Trinajstić, Mandić, dr. M. Trinajstić, Jenko, dr. Stanger, Spincić, Kompars, Kozulic.

Zast. Scampicchio izjavlja, da pošto bijše neurednostih kod izbora u gradu Pazinu, neka se spisi o tom izboru izruče političko ekonomičkom odboru.

Zast. dr. D. Trinajstić hoće, da ute- melji svoj predlog. Čim je izustio sve- ričie hrvatski, počeli su zastupnici većina povlčiti stolice i halabučiti, čim bijše galerijam dano znamenje, da započnu svoje djelovanje.

Predsjednik opomenu blago obćinstvo na pučkoj galeriji, a međutim govornik čekao je dok se umire.

Započev opeta govoriti nastala nova buka i kriku u sabornici i na galerijah.

Zastupnici većine pridružili se izgre- dnikom, te stali vikati nek govori talijanski.

Opomenuto obćinstvo nehtjede slušati predsjednika, već nastavi buku, urlikanje te žviždanje, tako, da je napokon predse- dnik dao pučku galeriju izprazniti. Obćin- stvo izlazilo je lagano bućeć i žviždajući neprestano.

Nakon toga nastavi govornik uz pre- kidanje većine svoj govor.

Ulogu, koju je do sada vršila pučka galerija, preuze gospodski galerija, te pred- sjednik, da se pokne ljubezan, naloži, da se mužki odalje, a gospodje da slobodno ostanu.

Otaljilo se prividno obćinstvo i sa ono galerije, ali se posakrilo iza zastora i iz vrata, odakle je i nadalje bućilo i žviždalo.

Zastupnici većine postase biesniji a njima se pridružio i predsjednik, koji mje- sto, da opomene izgreduke, napade na go- vornika zahtjevajući, da se drži predmeta i neka bude što kraći.

Govornik mu dovikne, neka po- zove na red buntelje, a njemu da se ne- može prigovarati, jer on nezna što govornik kaže.

Čim je govornik počeo navadljati činjenice, zblivše se kod izbora u Plominu, te imenovati neke osobe, nasti takva vika i buka, da nebiše moguće razumjeti go- vornika, koji je morao duljo vremena čeka- ti, da se buka utaloži.

Kad je opet stao govoriti, doviknu mu zastupnik Glezzer, da badava govori, jer da će i tako Costantini biti ovjerovljen.

Govornik: Značem, da vi radite što vas je volja i neobaziruć se na pravicu i na zakon.

Međutim vratilo se nešto obćinstva najprije na pučku, pak na gospodsku ga- leriju. Pučku galeriju dao je predsjednik opet izprazniti, dočim je pustio obćinstvo na gospodskoj galeriji, da i nadalje urliče. Na ovoj galeriji žviždali su kao biesni, te im je zastupnik Mandić doviknuo: bacite vane te fakine!

Govornik pozivlje vladinoga komesara neka ovaj konstatira, kako predsjednik drži red. Vladin komesar stiče s plećima. Predsjednik čuvši rič komesar, viče, da tu komesar neima šta govoriti, jer da je on predsjednik.

Govornik mu odgovara, da neprima njegove poduke zvižduć mu, da bi morao paziti na vikaće a ne na njega.

Zastupnik Bennati treao je i nago- varao neprestane svoje drugove, novinare i obćinstvo, te vikao sam kao biesan proti govorniku i manjini. Vidilo se je, da bijše upravo on kolovodnja izgreduka.

Govornik neprestano prekidam prosle- di svoj govor neobaziruć se više na često prekidanje predsjednika i većine, te završi govor uz prosvjed, da pusto predsjednik neima štiti dostojanstvo ove visoke kne- i hruniti slobodu govora, jer neima pojma o časti, na koju ga podbigoše — on se od- riče dalje ričie.

Govor taj donieti čemo naknadno, jer nam nebiše moguće niti približno sli- čiti govornika rudi neprestane vike i buke.

Iza toga daje predsjednik na glasova- nja predlog manjine, koji pade.

Na to primi većina predlog zastupnika Scampicchio, da se izruči izborne spise odboru političko-ekonomičkom, što je po našem mnenju proti jasnim ustanovam sa- borskog pravilnika.

Predsjednik priobćie, kako će razdijeliti pojedine podneske raznim odborom, te za- ključiti sjednicu obećav buduću javiti na dom zastupnikom.

br. 19. izdatka troši se za tužbe, jasno komu su tužbe učinjene! to je prihod lova za g. 1892.?? g. 1893.

br. 11. i 12. plaća se fiducijarom na, koja jim po zakonu ne pripada. br. 23. izdatka plaćen je iznos čez Boruta, a jedan između te čez- naime D. Grabar izjavlja javno, od uvrštenog potroška niti novčića nije!

to je prihod lova za g. 1893? g. 1894.

br. 8. izdatka izvjiio je D. Gra- la nije primio niti novčića od toga! učite nam sve te krasne stvari! ma osoba u Boljunu i Paznu, koje zav- tu Mattiessieha! Barem ovaj- tve bišvi obć. tajnik!

to je prihod lova za g. 1894? g. 1895.

br. 11. izdatka ne pripada fiduci- evnicna.

br. 17. izdatka izjavio je D. Gra- a nije primio for. 1. nego samo 50 n. to je prihod lova za g. 1895? Gradina g. 1891.

od lova manjka! g. 1892-1894.

jka prihod lova, te prihod rulja i ?! g. 1895.

tenitljen pripada for. 2, a ne for. nevnicn.

ka prihod lova, te prihod rulja i ?! g. 1896.

hodku br. 3. ima biti for. 179. a Sušnjevica.

buoglasno se prihvaća predlog gg. re- da su računili bili voljeni savim to, ter jih nije bilo moguće pre- stoga obć. zastupstvo zaključuje, te ne stavlja na razpravljanje, već stavi e. k. državnomu odvjetničtvu j, uređivanja radi.

Letaj- ka prihod lova godina 1884-1895. pošao?

Dopisi.

Višnjana 23. aprila 1899. Kad iasi bili pozvani, da glasuju kako ređe od njih učinjeni dugovi (u nego 28.000) došli su bili na sjed- prave opt komedije, kako su i lili; te, kad na njihove izazove ni- većine nije se niti obazreo, iza Višnjana Crispi (tako se je sam sastu nekoliko uvredljivih izraza gječim Radova, izšli su iz vieć- kašnje osmorice njih t. j. oni od ela, dadi ostavku. Tu se je naj- zno njihov krivi patriotizam. Da do sebe, bili nastojali i poka- u na sreću leži dobrobit obćine i tao što ih je dužnost vezala, šta- u uradili. Ali toga nisu naučili, e čuditi, da su dali novi dokaz uće. Nagovoreni od nekolicina oso- ba, držale, da će vlada razpustiti za- sastaviti su neku vrst petioje na

zastupni- odbor e du razpusti obćinu, te sa svom djeom i tudjincima nisu smogli niti 400 podpisa. Hrvati ne budu lieni, te sastavili svoju petioju na vladu iskazavši u njoj sve nevolje obćine i otkrivišu lošu talijanska upravu, te u dva dana sabrali preko 800 podpisa (a da su htjeli, mogli su i dvaput tolika) te potučili, da bude obdržan naknadni izbor za prvo tjelo, u komu su Hrvati pobiedili sa 5 glasova ve- čine, premda su listine bile sastavljene od

sastojeci iz zemaljskih zastupnika svih trih krunovina Primorja.

Talijanski iredentizam.

Glusilo državnih zastupnika sa našega juga, vrlo dobro uredjivani »Der Süden«, izlazeći u Beču, donasa u svojem zadnjem

ona izruče svoje osjećaje za naša velike ideje u Italiji, ona u Istri i Austriji slavi godišnjice »Statuta«; pjeva himne proti- državne, nosi zankove talijanskih boja, bu- ena kod svetčanostih u kazalištih iredenti- stičke pjesme.

A kada Slovenci i Hrvati imadu kakov sustanak, napadaju ih iz buseje, udaraju po njima i čine protuzakonja. Kad se propo- vjeda u crkvi za hrvatski ili slovenski puk

primio!! Na zapisniku dne 5. I. 1899. izjavio je Mattiassiech, da je novac valjda izručio bivšemu županu, pa da ga on valjda Grabaru nije izplatio. 2. Pod br. 10. troši se za procienu jedne murve, koju je bišvi obć. župan darovao. U zapisniku dne 5. I. 1899. stoji ipak upi- sano, da je Ivan Bašić platio za tu murvu for. 3., a u dohodku tih for. 3. neima. Kako se to slaže?

Prijateljima na znanje.

Čast mi je ovime odgovoriti na mnogobrojne upite mojih prijatelju, da se knjiga: *»Povjest kraljevine Češke«* nalazi u štampi i da će se, razasijati čim bude djelo gotovo. Slog udaljenosti od tiskare posao štampe dosta zapinje, jer svaki arak potrebuje skoro tjedan dana putovanja, dok se rukopis, korektura i revizija poštom simo tako vraća.

Do danas objavilo mi se tek 220 predplatnika. Kako će štampanje knjige samoga mene stojati preko hiljadu forinti, to i opetovano usrdno umoljavam sve čestite Hrvate i prijatelje hrvatske prosvjete, da me što prije i što izabavnije predplatom ili barem predporukom Knjige — oko 28 araka velike ost kako je poznato, stojati će uz plać poštarinu i embalažu samo *deset* Opremu knjige biti će sjajnija od originala a uz to i za čitavu forin uvč. jeftinija. Cienjene prijateljeop i opetovano molim, da mi na kartnici javite, da su voljni poduprijeti nastojanje, dok će novac moći priti i nakon primitka knjige. — Držir knjiga i svojim sadržajem i svojom mom moći pristati u svaku bilo i budi javna kužnien, s toga bi je gno uz malo požrtvovnosti i svopsvuda otvoriti pristup.

Česka kritika jednodušno slu tome, da je *»Povjest...«* profesora uz česku historiju Palackoga naj djele te struke, dok samoga Tom tra najboljim i najznačajnijim his fom svoga naroda. S toga su i *»Deje kralovski češkio«* doživ šesto izdanje i unatoč skupe cieni se medj Česima u preko 30 hilj njeraka. Uz predgovor mkan sam k pratiti i sa životopisom samoga p Čim se knjiga *»Povjest i Česke«* dostampa ući će u štamp izdanje moje zaplijene knjige p vom: *»Hrvatski narodi«* — od pojedini primjerak 34 štampana (bilo ih 37 ali 3 odpadaju na za uz sjajnu opremu stojati samo 1 nyč. i u ovu knjigu primam sa osoliton zahvalnošću.

U Grubišnom polju mi vel tak 1899. — Hrvatska — Pošta Ivan Nep. Je zapnik.

IZJAVA.

P. n. gospodji izbornikom i čine Opatija javljam ovim pute nisam više obćinskim zastupniko laze k meni ni za preporuku ni u koliko se to tiče obćinskoga i Opatija, 13. aprila 1899. Ivan

Listnica uredništva:

Gg. dopisnikom iz Lu itl. drugi put!
Gosp. A. E. Oh onaj sveč dema vijest. Po obćinju zanaša se . goga, pak napiše nitko. Preporuča za ono drugo. U Koprju započelo je i u Poreču. Naši protivnici jesu s Da ste nam zdravo!

Listnica uprave

Gosp. reklamantu iz travnja javljamo, da smo odbili re je bila zatvorena, a ne biljegovana. Nadajte upitili su za: N. f P. A. Trst f. 1, K. Trst f. 1,20, 3 J. Banca Commerciale Trst f. 5, f. 1,50, C. A. Roč f. 1. Čitavnici 1,25, K. F. Trst f. 7,50. Čitavnici grad f. 1,25, P. J. Tinjan-Montrilj (Sliedi).

Prodaj:

dobroga, naravskoga, vina istarskoga na malo i vel vlastitoga proizvoda, kod Ivana Gržini trgovca u Humu, pošta f

Prodaju se jeftino

jedne Orgulje-harmonjum sa pedalom, sa 417 glasova, 2 manuala i 14 registara, Trst, Androna S. Tecla br 2, Krammer.

Poziv na predplatu.

»Učiteljskoga glasnika«, koji će izlaziti u Zagrebu dva puta mjesečno u većem formatu od 16. stranica i omotom sa oglasima. — Cijena mu je 6 kruna na godinu.

Smjer »Učiteljskoga glasnika« je unapredjeje u pogledu materijalnog stanja našega učiteljstva.

Prvi broj izaci će pred uskrsom i biti će raznim učiteljstvu naše domovine sa nadom, da će ga i učiteljstvo poduprijeti i jer se radi lih o boljku njegovom. Zela je također, da se »Učiteljski glasnik« udomi i izvan učiteljskoga kruga, koji se udomi u narodne naših škola.

PAVAO BARICH

razasijlje uz postansko pouzetje pakete po 5 klg. sve franko do mesta opredieljenja.

KAVU

Santos finu	1 K. for.	—94
» najfiniju	»	1.04
S. Domingo	»	1.26
Portorico finu	»	1.42
» (debelo zrnje)	»	1.58
Moka izvorna	»	1.46
Cuba posebna	»	1.70

Prsni Čaj

Prilog »Našoj Klogi« braja 14.

Izvješće

o djelovanju istarskoga sabora 1899. u Koprju.

VI. zasjedanje VIII. izb. perijoda.

I. sjednica 15. aprila 1899.

Otvorenje sabora.

U 10. sati sabrali se nekotji članovi većine i svi članovi manjine — osim jednoga — u sustolnoj erkvi u Koprju kod sv. mise, koju je čitao kanonik g. Meccc hia. U erkvi bijahu i poglavice oblasti, to mnogo pobožnika i znatizeljnoga građanstva.

U 12 sati sastali se saborski članovi u nekdanjoj erkvi sv. Klare. Ta erkva nalazi se usred istoimenog samosiana, u kojem su nekoč stanovale koludrice sv. Klare; erkva bijaše već zapušćena, te je i sada bez stropa (plafona). Oblika je vrlo poduljasta a uzka, veoma visoka. Usred erkve priređene su teatralno podignute klupe za zastupnike, a naproti njim mjesto za predsjedništvo, zastupnika vlade, atonografe itd. Na desnoj strani predsjedništva nalazi se pretinjeno mjesto za obćinstvo mže ruke. Jedna i druga galerija nalaze se nješto niže od zastupnika. — (To vriedi mnogo u istarskom saboru za članove manjine i Op. slug.)

Članovi većine zauzeli su već prije mjesta na levičci, te su tako članovi hrvatsko-slovenskoga kluba zasjeli klupe na desnici.

Galerije bijahu posve pune. Zastupnika prisutnih je 23.

Saborski predsjednik g. dr. M. Campitelli pročita podulji govor, iz kojegje vadimo samo važnije točke:

Njeg. Veličanstvo saznalo je ovaj put zemaljski sabor na redovito zasjedanje u ovaj grad i to izvan svog zakonitog sjela. Pravo tog sazova pripada dakako kruni, nu tim rastu troškovi pokrajini i povedava se posao zemaljskim uredom. Cesarska vlada nije saznala ovaj put sabora u Pulu kao god. 1898, ali je predložila saboru zakonsku osnovu za prenos zemaljskog sabora. Zahvaljuju grade Koprju, što je odstupio, ovu zgradu sa saborovanje, te pozdravlja sabrane zastupnike.

Zemaljski odbor izvršio je zaključke zadajeg zasjedanja, te pripravio gradiva za sadašnje. Ustanovljena bijaše jubilarna zaklada, iz koje su nastale jurve nekoje pučke posujilnice. Radi žalosti u carskom

domu nije predsjednik osobno, već pismeno čestitao cesaru i kralju za njegov jubilej.

Za željeznicu Trst-Poreč-Kanfanar izplatila je pokrajina prvi obrok od 140.000 for. Siromašnim obćinom podieljena bijaše podpora, opredjeljena u zadujem zasjedanju. Zemaljski odbor izvršio je jedan stari zaključak sabora na obranu *djedovske kulture* (Talijanska gimnazija u Pazinu. Op. ured.)

U poslu školskih taksa postupao je zemaljski odbor obzirno.

Nekotje zakonske osnovne dobile su carsku potvrdu, druge nisu; nekoje će doći opet na razpravu. Navadnja zatim razne osnovne, koje će doći na razpravu, medju ostalim i nekoje o diobi obćina.

U nadi, da će se svi zastupnici kod razprava služiti *samo jednim jezikom*, pozivajući predsjednik zastupnike, da uzkliku Njeg. Veličanstvu: *Viva!* čemu su jedni odgovorili sa *Viva!* drugi sa *Zivio!*

Zatim proglasi predsjednik sabor otvorenim, te predatavi vladinoga zastupnika g. *Alojzija Fabiani-a*. Ovaj predstaviti saboru dvojicu svojih stenografa (gg. Klemenčiča i Prunka), te pozdravi sabor u ime cesarske vlade najprije talijanski i pročita carsku poruku na čestitku sabora prigodom jubileja talijanski, pak pozdravi sabor hrvatski i pročita istu poruku hrvatski. Ta poruka glasi:

Saboru

Moje margrofijske Istre.

Priilikom pedesete obljetnice onoga dana, u koji sam Ja stupio na priestolje, sabor Moje ljubljene margrofijske Istre zaključio je, da Mi po izaslustvu prikaže poklon zemaljskoga zastupstva.

Zbog duboke žalosti, u koju je smrt Moje u Bogu usnule supruge, *Njenoga Veličanstva carice i kraljice Jelisave zaviha mene i Moj dom*, nije bilo moguće, da izaslustvo izadje preda Me.

Ali rado uzimljem na znanje poklon sabora, te mu za njegovu lojalnu izjavu kažem svoju carsku zahvalu.

Ja znam, da dianstička vjernost, koja se vidi u toj izjavi, odgovara osjedajima naroda, što ga zastupa sabor, i da izrazuje također nepokolebljivo pristajanje uz svezu carevine, koja je Božjom providnošću saazno

i čvrsto spojena razvitkom od nekoliko stotina godina slavne povjesti.

U raznolikoj sudbini *Mojega* pedesetogodišnjega vladanja nalazio sam sigurnu podporu priestolja u požrtvovnoj odanosti *Mojih* vjernih naroda, koja se je uvijek održala. Ona — ma što budućnost skrivala u svojem krilu — sigurno jamči zato, da će moć i ugled države ostati neokrnjeni.

Poduprte pravima pojedinaca, za koja jamče državni osnovni zakoni, i ravnopravnošću naroda, duševna i materijalna kultura svuda su se liepo razvile.

Briznomu njegovanju dobra pojedinačjih djelova, koje je svakako potrebno za neprestani napredak cjeline, može samo koristiti, ako se pri razvijanju javnih uredaba zemaljskim zastupstvima, koja su u prvome redu zvana da pazu na interese blagostanja, dade primjereno polje za to, da vrše svoja ustavna prava.

Ja se nadam i želim, da pored svijih opreku mišljenja i nastojanja ozbiljna volja za stvarno promicanje duševnoga i materijalnoga blagostanja učini, da se postigne zajednički rad svih sila oslonjen na međusobnome poštovanju prava i na pravici. Sviijem djelima sabora, koja budu nadahnuta tom mišlju, neće manjkati *Moja* vladalačka skrb.

Ovim šaljem saboru Svoj carski pozdrav.

Dano u Beču 22. decembra 1898.

Franjo Josip v. r.

Thun v. r.

(Ovo je tiskano na istom listu arha, prepolovljena na prvog desnoj polovici talijanski na drugoj lijevoj hrvatski, kako gori izpisano. Podpisi Njeg. Veličanstva cara i kralja je vlastoručno pisan; a tako i podpis ministra-predsjednika Thuna. Pod talijanskim sastavkom podpisao je *»Francesco Giuseppe«*, pod hrvatskim *»Franjo Josip«*.

Zastupnik *Bubba* pita vladinoga zastupnika što je ono na koncu čitao, na što mu ovaj odgovori, da ono bijaše carska poruka.

Zast. *Bubba* mu se zahvaljuje, te izjavlja, da je stavio svoj upit na obranu prava većine. (Obćinstvo i zastupstvo većine mu odobravaju glasno. Obćinstvo je namijalo i kašljalo dok je vladin zastupnik

Dobre cerkvene orgulje
sa pedalom i 9 registara
vrlo jeftino
Kunard, orguljaš, via San Michele 16. TRST

kosti, rogo e, papke, loj, šćetinu, dlaku, mesinu
Kemijska tvornica za izradbu odpadaka u Zagrebu

I. Pserhoferova gorka tinktura za ludac
Osim ovdje navedenih preparata, nudje se sve u anstrijaskim novinama oglašene tu- zomne i izuzetne farmaceutičke preparate djelomice u zalili, djelomice se ih, ako ih nemo u zalili, najbrže i najjeftinije pripraviti. Pošiljke po pošti obavljaju se najbrže, ako se prije pošalje novac, veće naručbe također postanskim pouzetcem. Ako se prije pošalje novac, (najbolje poštom naplatnom) stoji poštarina mnogo manje nego sa postarskim pouzetcem.

Ulij za lice
Sol za posvemašnje čišćenje

Nepodpisani se dopisi ne ti- skaju. Pripisana se pisma, oglaš i. d. tiskaju po obič- nom cjeniku il po ugovoru. Isto tako je sa priiz. Novci se šalju poštarskom naputnicom (nasegno postale) na admini- straciju "Naše Sloge". Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list ne dolje na vrijeme, neka to javi odgovarajuću u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvama napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Izlazi svakog četvrtka na cie- lom arku, osim 2. februara, 6. aprila, 11. maja, 1. junija, 29. junija, 2. nov. i 28. dec. Neplaćeni dopisi se nevrataju.

Neprijegovani listovi se ne- primaju. Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za pol godine. Izvan crne- vine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 nč. Uredništvo nalazi se u ulici Farneto broj 14.

"Slogom rasta malo stvari, a nesloga sve pokrvari." Nar. pod.

Tiskara konsorcija lista "Edinost" ulica Carintia br. 12 u Trstu.

Odgovorni urednik i izdavačel Mate Mandić.

Sastanak

zemaljskih zastupnika Primorja.

Na poziv predsjedništva hrvatsko- slovenskoga kluba na istarskom su- boru, sastali se dne 24. t. m. u Trstu hrvatsko-slovenski zastupnici zemaljskih sabora Istre, Trsta i Gorice, da se posavjetuju o političkom položaju u Primorju, te da se slože za skupno postupanje i za postignuće zajedničkih ciljeva.

Prisutni bijahu sljedeći zemaljski zastupnici:

Iz Goričke: Dr. Antun Gre- gorčić, prof. Ivan Berbuč, grof Alfred Coronini, Blaž Grča, Antun Klančič, Antun Muha, dr. Aleksij Rojic, dr. Hinko Tuma.

Iz Istre: prof. Vjekoslav Spin- čič, Slavoj Jenko, Josip Kompare, Šime Kyrin Kozulič, dr. Matko Lu- ginja, Matko Mandić, dr. Dinko Tri- najstić, dr. Mate Trinajstić.

Iz Trsta: Ivan vitez Nabergoj, Fran Dolenc, Ivan Gorin, Vjekoslav Gorin, Fran Kosce, te Ivan Mariju Vatovec.

Narodni zastupnici sastali se u prostorijah »Delalskoga podpornoga društva« na viećanje, koje je trajalo od 10 sati prije podna do 1 i pol poslije podna. Razpravljalo se je o svih predlozih vrlo živahno, i svi zaključeci bijahu jednoglasno stvoreni.

Na sastanku izabrani uži odbor, u kojem sjede zastupnici svih trih pokrajina, zaključio je — na to opu- nemoen — prihobiti sljedeću

Izjavu:

Povodom izstupa slovensko- hrvatskih zemaljskih zastupnika iz zemaljskoga sabora Istre, sastali se slovensko-hrvatski zemaljski za- stupnici iz Istre, Trsta i Gorice dne 24. aprila 1899. u Trstu. Konsta- tirali su, da je zastupnikom većine stanovništva Primorja onemogućeno sudjelovati u zemaljskih sa- borih, te da već sama ta činjenica jasno dokazuje nesnosno stanje, u kojem se nalazi slovensko-hrvatski narod Primorja.

Jednoglasno su:

1. najodrekitije odsudili postupa- nje i ponašanje vladajuće talijanske stranke, te o. kr. vlade proti Slo- vencem i Hrvatima u Primorju,
2. zaključili skupne korake na skupnu obranu, a u tu svrhu:
3. izabrali su stalni uži odbor, sastojeci iz zemaljskih zastupnika svih trih krunovina Primorja.

Talijanski iredentizam.

Glasiho državnih zastupnika sa nasleg- juga, vrlo dobro uređivanju »Der Stiden«, izlazeći u Beču, donasa u svojem zadnjem

broju pod gornjim naslovom temeljit člank o težnjah Talijana iz kraljevine Austrije. U obširnog članka va- dimo važnija mjesta. Pisao članka odgo- vara na pitanje, što je talijanski iredentiz- zam ovako:

»To je s jedne strane težnja talijanske kraljevine pripojiti si južno pokrajine au- strijske, a druge strane težnja talijanskog življa u tih pokrajinah, ili barem težnja njegove većine, da se oslobode od Austrije i tako prielju k Italiji. Italija teži za Trstom, Istrom, Goricom i Dalmacijom. Dvostruka je akcija u tom pogledu; jedan se vodi u samoj Italiji, druga u Austriji. Obje akcije su jednake u svoim radu i u ciljevih, za kojimi ih, koji su napereni proti Austriji i hrvatskom i slovenskom narodnom životu. Za to je dužnost naša, da se svom silom opremo toj akciji, da očuvamo svoja narodna prava i narodni obstanak; ali je dužnost i države, da na vlastitu obranu stane na glavu iredentistič- koj znanji. Naš se interesi slažu s onimi Austrije, zato se mora sjediniti naša akcija i akcija države. Ako država misli, da se može sama obraniti od iredentizma i nas- zanemari, jako se vara i ne do doći do cilja. Ireidentizam se može uništiti samo na jedan način, a taj je, ako se udovolji našim pravcima. Talijani zovu talijanskimi zemljami Dalmaciju, gdje i nemu talijanske narodnosti, Istru, Trst i Goricu, gdje je ogromna većina Hrvata i Slovenaca. Na- žulost službeni značaj javnoga života u tih zemljah opravdava misao, da su te zemlje talijanske. Taj službeni značaj morao bi se odstraniti. Morao bi se promijeniti izborni red; iz državnih ureda moralo bi nestati italijanizma, Hrvatima i Slovenecima moralo bi se dati njihove škole.

Nu iredentizam ima i međunarodni značaj, u koliko ga podupiru i Italije. U Italiji postoji društvo »Dante Alighieri«, kojemu je tobože svrha širiti talijanski je- zik izvan granica Italije, gdje ima talijan- skih podanika. No to je samo izlika. Pod tom kulturnom zadacem krije se i politička zadica s osobitim obzirom na naše južne pokrajine. To dokazuju izjave predsjednika i članova toga društva. A da se i u usta- lihi političkih krugovih u Italiji simpati- zira s iredentizmom, dokazuje najbolje kralj Umberto, koji se osobitim načinom na no- vinskiom kongresu dao obavijestiti o od- nosnih u Trstu i o hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. U tom je razgovoru kralj Umberto zaboravio na najelemarnije obzire, što bi ih morao imati kao saveznik, iznizivši najživlje simpatije s iredentizmom. Sve to dokazuje, kako je iredentizam pogibeljan ne samo Hrvatima i Slovenecima, nego u obće cijeloj Austriji, jer je naperen proti- nj. Vrieme bi bilo, da se na njevoljav- nom injestu sve to ozbiljno promisli i stane na put tomu zlu.

Susnčeka H. Sl. govoreći u jučerašnjem broju (br. 91.) o istom predmetu, kaže medju ostalim:

»Što radi iredenta po Istri, u Trstu i drugim mjestih i postajah talijanske ire- dente — gdje izjavja pomoću oblasti, vlade i kod obćinskih i saborskih izbora nasilja sveke vrsti, pritisak na narod osiromašen, a oni obogaćeni njegovim znojem, kupuju ga za novce i vino, te obećanjim, a oni, koji neupustaju, gone se pod ovrhe njih- ovih štedionica, te im se sve otimlje, što su imali. Iredenta agitira pomoću vlasti bez opasnosti po cielem austrijskom primorju; ona iztice svoje osjećaje za nučela velike ideje u Italiji, ona u Istri i Austriji slavi godišnjice »Statuta«; njova himne proti- državnne, nosi znakove talijanskih boju, bu- cen kod svetčinstvoh u kazalištih iredenti- stičke pjesme.

A kada Slovenci i Hrvati imaju kakov sastanak, napudaju ih iz busije, udaraju po- njima i čine protuzakojna. Kad se propo- vjeda u crkvi za hrvatski ili slovenski puk

u njihovom jeziku, oni proti tomu javno demonstriraju; posjetitelje, kad iz crkve iz- laze, napudaju čak kamunjem, sve po četu iredentističkom, a ne samo to, nego onda »bolji« i »lijpi« iredentiste sakupljaju pod- pisu za memorandum, koje će poslati na svetu Stolici, da se tuže na zloporabu hr- vatskih svooćenika, a groze se pupi, ako ih ne odjere, da će preći na protestantizam, kako je to učinio gorički talijanski Ceceoni.

Austro-Ugarska neima razloga, da se hoji Italije ili da ju za njeno savezničtvo brani. Hrvati i Slovenci su isti, koji su bili na talijanskih poljanah g. 1848., 1859 i 1866-te godine kod Visa. Službena dru- žava u Italiji kao da nisu ništa naučila od abisijake katastrofe, sanjaju opet o Kitaju ili o Tripolisu. Nije ni malo nevjerojatno, da će Italija u njenim novim postolovnim poduzecima postići istu sudbina kao ona kod Aba-Garina. U tom slučaju, da umiri unutarnje revolucionarne elemente, moglo bi onda započeti, da im dade neku zado- voljštinu, od zbiljnosti akciju za oslobo- djenje potlačeno braće u Austriji. Tko ta- lijanske novine čita, i ono, što se u Italiji govori i radi, dupče i na dvoru. Neće ovaj naš nazor naći prederaninu ni smionim, već će se jednostavno pitati, što može ovakav saveznik Austriji koristiti.?

Uzorna talijanska uprava!

Bojnu 24. aprila 1899.

Usuprot tolikim spjarjanim ina žali- bože ljudi ovdje, koji Mattiassich-a izpričavaju, govoreć, da on nije bio kriv; da je bio poštenjak od glave do pete; uzrok svemu tomu neredu, da je bio bivši obć. tajnik. Tako pripovjeduju dakako oni, koji su Mattiassich-ove stranke, ili talij- anskog »partida«, držeć se ove: »ki- sken spi, sten i drži«. Treba ovdje imut na um, da Mattiassich nije bio samo mečnik, već i blagajnik. Da li su gg. čitatelji istog mnjenja, kako ovdješnji »faktorani« Talijani, da li i e. k. sud tako misli, dokazati će nedaleka bu- dućnost, a na razmišljanje eto novih čij- ujenica.

Borut g. 1889.

1. Pod br. 5 i 7. izlatka troši obćina za osobu iz Boruta, koja je imućna. Zašto? Nek povrati stranak. Izjavio je Ma- ttiassich, da je zaboravio pozvati stranku na povratok.

2. Prihod lova za godinu 1889 manjka! Kamo je?

g. 1890.

1. Pod br. 10. izlatka isto kako pod br. 5 i 7. g. 1889. Izjavio je Mattiassich, da je stranka ipak nekolicu na račun po- vratila. A kamo je poslo to??

g. 1891.

1. Pod br. 27. izlatka troši se za popis konja! Zašto to? Zar nije to bila dužnost obć. tajnika?

2. Prihod lova za 1891. manjka! Kamo je pošao?

g. 1892.

1. Pod br. 5, 6, i 7. plaća obćinu obć. zastupnika D. Grabaru, a ovaj, koj je i suda zastupnik, izjavio je javno na sjed- nice kod pretresivanja starih računa, da nije nikada od toga niti novčića primio!! Na zapisniku dne 5. I. 1899. izjavio je Mattiassich, da je novce valjda izručio bivšemu županu, pa da ga on valjda Grabaru nije izplatio.

2. Pod br. 10. troši se za procenu jedne murve, koju je bivši obć. župan darovao. U zapisniku dne 5. I. 1899. stoji ipak upi- snano, da je Ivan Bašić platio za tu murvu for. 3., a u dohodku tih for. 3. neima. Kako se to slaže?

3. Pod br. 19. izlatka troši se za tužbe, a nije jasno komu su tužbe učinjene!

4. Kamo je prihod lova za g. 1892?? g. 1893.

1. Pod br. 11. i 12. plaća se fiducijarom dnevnica, koja jim po zakonu ne pripada.

2. Pod br. 23. izlatka plaćen je iznos čet- vorici iz Boruta, a jedan izmedju te čet- vorice, naime D. Grabar izjavlja javno, da on od izvršenog potroška niti novčića primio nije!

3. Kamo je prihod lova za g. 1893? g. 1894.

1. Pod br. 8. izlatka izjavio je D. Gra- bar, da nije primio niti novčića od toga! Razumajte nam sve te krivne stvari! Pa još ima osoba u Bojnu i Paz, koje za- govornaju Mattiassicha! Barem ovdje nije krivne bivši obć. tajnik!

2. Kamo je prihod lova za g. 1894? g. 1895.

1. Pod br. 11. izlatka ne pripada fiducijarom dnevnica.

2. Pod br. 17. izlatka izjavio je D. Gra- bar, da nije primio for. 1. nego samo 50 n.

3. Kamo je prihod lova za g. 1895? Gradina g. 1891.

1. Prihod lova manjka! g. 1892-1894.

1. Manjka prihod lova, te prihod rulja i sinrekve! g. 1895.

1. Procieniteljem pripada for. 2, a ne for. 4 za dnevnicu.

2. Manjka prihod lova, te prihod rulja i sinrekve! g. 1896.

1. U dohodku br. 3. ima biti for. 179. a ne 177.

Susnjevia.

Jednoglasno se prihvaća predlog gg. re- vizora, da su računi bili vodjeni sasvim nezakonito, ter jih nije bilo moguće pre- gledati; stoga obć. zastupstvo zaključuje, da se iste ne stavja na razpravljanje, već se ih dostavi e. k. državnomu odvjetništvu u Rovinj, ustalojanja radi.

Letaj.

1. Manjka prihod lova godina 1889-1895. Kamo je pošao?

Dopisi.

Iz Višnjana 23. aprila 1899. Kad su talijanski bili pozvani, da glasuju kako da se urede od njih učinjeni dugovi (a nema ih nego 28.000) došli su bili na sjed- nice, da prave opet komedije, kako su i prije radili; te, kad na njihove izazive ni- jedan od većine nije se niti obazreo, iza- kako je Višnjanski Crispi (tako se je sam nazvao) susno nekolicu uvredljivih izraza na postenječin. Ra došao, izšli su iz vieć- nice, te kašnje osmorica njih t. j. oni od prvog tjela, dali ostavku. Tu se je naj- bolje upoznao njihov krivi patriotizam. Da su držali do sebe, bili bi nastojali i pok- azali, da im na sreću leži dobrobit obćine i bili bi, kao što ih je dužnost vezala, što- god dobra uradili. Ali toga nisu naučili, pa se nije čuditi, da su dali novi dokaz svoje slabobe. Nagovoreni od nekotjih osoba, koje su držale, da će vlada razpustiti za- stupstvo, sastavili su neku vrst petiojke na zemaljski odbor e da razpusti obćinu, te sa svom djecom i tudjincima niese smogli niti 400 podpisa. Hrvati ne budu lieni, te sastavili svoju petioju na vladu iskazavši u njoj sve nevolje obćine i otkriviši lošu talijansku upravu, te u dva dana sabrali preko 800 podpisa (a da su htjeli, mogli su i dvaput toliko) te polučili, da bude održan naknadni izbor za prvo tjelo, u komu su Hrvati pobiedili sa 5 glasova već- cine, prenuda su listine bile sastavljene od

talijanski, umetnivi i isto desetak njih bez ikakova prava. Dakako, da su se razvikali po novinama, da je nezakonito bio proveden izbor, i da su im bili odbijeni mnogi glasovi, ali, kad se znade svuda, da su ti glasovi bili nezakoniti, izborni ih po- vjersteno nije moglo primiti. U ovoj se prigodi najbolje vidjelo, kako su i u prvom tjelu u manjini talijanski i kako su prevorom bili sastavili listine, izkrivljujući imena Hrvata a uređujući svoje, koji nemaju ni- kakova prava, jer nisu plaćali ni polovi- ce izravnog poreza od svote, koji su sumi napisali. Kako su i zadnji put pobedi- dili u prvom tjelu sa krivom listinom, uz- dajući se izasli sa nezakonitim glasovi, ali ovaj se je put računalo bez krčmaru a •Tonello Decolce, taj nesudjeni advokat, koji se je spravljao kako da opiše izbornu pobjedu (drugo i nezna nego brčkati po novinah — opzaka slagara), promienio sve boje na svom licu, te ovaj put nije mogao istaknuti svoje znanje. Uzajući se talija- niši u pobjedu te zajući, da sa prvim tjelom nebi imali većinu u zastupstvu, glasovali su za ljude nesposobne i bolesne, ljude, koji su prošli 70 godina samo, da se mogu odreći bez platiš globe, te da mogu praviti komedije, kako su ih pravili do sada. A među ovimi je jedan (Dellosto) koji boluje u kući od preko četiri godine i ne izlazi. Ovo najbolje dokazuje ina što su spali ti ljudi i kako rade na smot- ništu mjesta i na porugu samih oblasti. I to kano da im nije dosta, što su upro- stastili finacijalnu ovu občinu, tako da se za trideset godina sa dvjestu skoro po sto nameta neće izbiti duga. I te komedije kadar je da pravi i jedan Fortunu, koji duguje obćini, kako se čuje, preko hiljadu forinta i koji uživa od više godina obćinsko zemljište bez plaćati novčanih in- teresa, puče se je ukujioši proti svakom pravu i zakonu. Pa ne samo on nego i drugi, a obć. knjige i spisevi najbolje će svakom dokazati, kako su talijanski go- spodarili s ovom obćinom i kako se je ra- sipno novac, taj krvavi put siromasnog te- žaka, koji mora plaćati za njihove grihe. Pa ne samo da su uvalili i dug obćinu Višnjau, nego i sve tri podobćine i to samo zato, što nisu znali poručiti potrebitne troškove, da pokriju godišnji manjak, te su dugovi rasli od godine do godine, nam- jesto da ih izplaćuju. A to se je žbilo ne samo, što nisu znali uprjavljati, nego i za to, što su hotimice htjeli uprostiti podobćine, da mogu sa siromasnim teža- kom postupiti u potrebi, kano s rolovim. Tako su uvalili obćinu sv. Vital u dug od blizu dvie hiljade i pol forinta, a obćinu Bačve nešto manje, premda su potro- šili vas novac, što su bili sabrali radi puta. Pak gdje su drugi nerodi blagajnički! Znamo, da je visokoj vladi više toga po- znato, pak neiznašamo sve činjenice na svietlo, jer imamo malo milosrdja od nekih i onako nesretnih bića. Dakako, da nisu mogli posrediti prigodu a da u svom utoku (prepisano od nesudjenog Višnjanskog advokata) ne izliju svoju žač i ne pokažu svoj fini odgoj i da su sjednicama fine djeđovske kulture. — Višnjanski giger i pak, onaj, koga nigdje neće nego u krčmi, stao pisati po novinah u bujazni, da neki utok bio brzo riešen, te pomiri njegov predloženi junaci još prije nego ih ustolice? — Nadamo se, da će visoka vlada, kojoj su poznate predobro okolnosti ove obćine, i rad bivših upravitelja, znati biti nepristrana i inajući pred očima do- hrobit ove obćine, riešiti stvar povoljno, te potvrditi izabrane predložene, koji imaju svu volju, da učine dobra i da oslo- bode iz ovog žalostnog stanja obćinu Vi- šnjau, te znati zapriječiti sablazni i komedije ljudi, koji su sve ni ne patriote li... »dobar muk, zlatna besjeda.

Iz Labina. Rječko ili skoro nikada Vam se ne javlja nitko iz ovog, dođuše ne talijanskog, već putalijančenog gradica, zato izvolite gosp. Urednice tiskati ovo, da cijenjeni čitatelji znadu, da nas imade i ovdje —, te da vidite kakvi su ovdješnji naši »prijetelji». Da neki pako možda tko pomislio, da lažemo, kad velimo, da nije Labin talijanski, nego potalijančeni gradic, navesti ćemo prezimena sime nekih obit- telji, koje stanuju u Labinu: Vladislav, Franković, Načinović, Valčić, Kumičić, Dimić, Vlačić, Zustović, Miletić, Trdo- slav, Višković, Perčić, Baštinjan i t. d. Kako vidite sve goli talijani »puro sangue». Za danas bude dosta ovoliko ob ovom; drugom prigodom javit ćemo Vam koliko imade ovdje pravih Talijana i koji zapo- vjeda s nama po svojoj volji. — Prelazimo sada na izbor zastupnika, koji se obavio u Labinu dne 15. pr. mj. Talijani, znajući, da su u ogranoj manjini u Pazinu, napeli su sve sile, da dodju

glasovati svi u Labinu. Da nije išlo sve u redu, t. j. da je glasovalo i onakvih, koji nebi bili smjeli, razumije se samo po sebi, jer takva je navada kod njih. Ali glasovao da je jedan do tri puta, a kad je htjelo i četvrti put, nije se ga pustilo, pod izlikom, da nema prava! Tako se »barom sam hvalio. U Labinu imade i naših, koji bi bili morali glasovati, ali radi... česu, to oni znadu najbolje, nisu glasovali. Gosp. kapelan, koji je Slaven, pitao je u oči iz- borni dekana, dali će svedećiti glasovati. Ovaj mu odgovori, da ne! Nu, glasuo- vani je dekan i drugi kapelan, Don Lu- ciani (»prete esemplare kako oni vele) a naš, misleći, da neće ni oni, nije glasuo- van. Da nismo pako u Labinu imali nit- jednog našeg glasa, krivi smo naivč sami. Drugi put treba da budemo malo odlučniji.

Ove korizme imali smo u našem La- binu propovjednika iz Italije. Talijanski dio građanstva bio je sasvim zadovoljan s njime. Ta kako da i ne bude, kad je propovjedao često i a politici. Čujte, pa se smijite! Rekao je: »Talijanski jezik jest najsladji, najmiliji, najprostraniji po čita- vom svietu; on jest takav, da se njime ne može urieđiti Bog; zato i nećete naći u talijanskom jeziku nijedne Bogu mrske rieči. Pa ako i jest koju malena kletva među Talijanima, to je oni ne izražavaju svojim jezikom, već tuđim». Ala, gospo- dine častni, kako ste se prevarili, jer je baš obratno. Ta otkuda dolaze k nama kletve, nego baš iz Italije! Mogli ste po- zvati par starija k sebi, pa ih pitati, kako to, da sasuda tako grozno proklinje. Oni bi Vam bili jamučno odgovorili: »Gospodine dragi, kad smo mi bili mladiji, nije se kod nas proklinjalo sve dole, dok nisu k nam počeli dolaziti Talijani. Oni su tu nesreću donieli k nama». Nu, po našem skromnom mišlju, propovjednik se s nama rugao, kad je onako govorio. Ta on dobro znade, da je u Labinu samo šćica Talijana, koje se dade izbrojiti na prste, pa je htio za- varati sviet t. ne, zajući, da ga malo koji razumije. Najljepša pako je bila zadnja njegova propovjed, gdje je pozvao gra- đane, da čuvaju i brane svoju talijansku narodnost, koju bi im htio tuđinac ote- ti, te koju im potvrđuje izmedju ostaloga i mladački lav mud vratima erkeve. Pozna- mio je sa propovjednikom talijansko gra- đanstvo Labina, dekana i njihovog vried- nog učelnika i t. d. Oni tako uzhićeni ispratili ga sa glosom iz grada, a budni- tje to učinio jedan kapelan, pitali ga de- monstrativno za uzrok, javno na tgu. — Konec sliedi.

Pogled po svietu.
U TRSTU, 26. aprila 1899.

Austrijski ministar izvanjskih po- sala grof Goluchowski boravio je više dana u Budimpešti. Nekoji listovi do- nieli su viest, da taj dulji boravak njegov u prijestolnici Ugarske stoji u savezu sa konačnim pripojenjem Bosne- Heregovine k Austro-Ugarskoj. Mi- nistar da je imao naime tu zadaću, da mgovori madjarske vladine kru- gove za to posjednuće. Vladini listovi pobijaju tu viest navodeći, da je mi- nistar imao u Budimpešti razprava sa ugarskimi ministri radi važnih go- spodarskih pitanja.

Austrijski ministar financija, dr. Kaizl, koji je nedavno putovao Dal- macijom, izjavio je nekomu novinaru, da je poduzeo to putovanje jedino u tu svrhu, da upozna kulturne prilike Dalmacije. Njegova namjera, da je podignuti gospodarstveno Dalmaciju i učiniti ju aktivnom zemljom. Dalmacijom putuju i ministri pravosuđa i željeznica, pak nam je nepomislivo odakle na jednom tolika skrb za Dalmaciju, koju se je sve do sada u svakom pogledu zemenar- ivalo. Da neimaju možda ta pu- tovanja austrijskih ministura po našoj Dalmaciji koje drugo znamenovanje? Na drugom mjestu današnjega broja donosamo izjavu hrvatsko-sloven- skih zastupnika na zem. saborih Istre, Trsta i Gorice. Ovo je prvi put, od- kad postoje zemaljski sabori, da su ostali sabori Primorja, bez zastupnika većine pučanstva trih pokrajina. Skrajnja nesnosljivost sadašnjih većina u tih saborih i nerazumljivi nehai vlade

za sve, što se događa u našem Primorju, prisilise napokon za- stupnike većine prebivaoca Primorja, da ostave svoje sabore, te da pre- puste odgovornost tim većinam i vladi za sve korake Talijana Primorja, koje budu na štetu našega naroda učinili. U doljoanstrijskom saboru stavl- jen bijaše predlog, da se proglasi njemački jezik državnim.

U sabor Štajerske povratili su se slovenski zastupnici. Saborski pod- predsjednik dr. Srncec prosjedovao je proti postupanju njemačke većine u pitanju slovenskogr školstva.

U českom saboru prihvaćena je resoluacija, kojom se pozivlje zemal- ski odbor, da se sporazumi sa vladom, da se kod budućega popisa pučanstva ustanovi i narodnost pu- čanstva i da se svakom državljanu osigura podpuna sloboda, da može bez pritiska izjaviti kojim se jezikom služi i koje je narodnosti.

Crnogorskomu dvoru prigovaraju nekoje slavenske novine, što je do- pustilo, da se je knežević Danilo zaručio sa njemačkom princeom, jer da se tim povećava broj njemačkih vladar- ica na Balkanu. Niemci da su u Grčkoj, Niemci u Bugarskoj, Niemci u Rumunjskoj, sada da dolazi Nie- mica i u Crnogoru, pa će po svoj prilici Niemica i na biogradski dvor.

Bugarska je izposlovalu privolom Turske, da bude i ona zastupana na konferenciji za razuzružanje u Haagu. Iz **Krčgrada** javljaju, da biva po- ložaj krčgana u Staroj Srbiji sve to nesnosljiviji. Srbski poslanik u Carigradu podnio je turskoj vladi notu, u kojoj se zahtjeva, da Turska uvede mir i red u vrlajetu Kosovu. U Srbiji nastao je velik pokret u prilog kr- čgana u Staroj Srbiji.

Ruski car Nikola podario je svoju sliku, izradjenu u naravnoj veličini, pješćčkoj pukovniji u Plevju (Bosna). Ta pukovnija nosi ime ruskoga cara. Sliku predati će pukovnji ruski pu- kovnik Voroncov.

Franina i Jurina.

- Fr. Čujes Jure, kako gre ona diva talijanska škola va plovarni Sv. Lovreča od Predubea?
- Jur. Ni jšto slabo, zač već znaju skolun lipo po talijanski proklinjat, pak te se još ču tako lipoga navadit.
- Fr. A oblasti?
- Jur. Ter ni hrvatska, nego talijanska za hrvatsku dien.
- Fr. Eh, onda valja zaprit obe oči.
- Fr. Biš veroval, da će ov put izas za po- testu va Kystve Kristić?
- Jur. Nebudi nem ti, ni on, ki ti je to na nos obesil.
- Fr. Ma tako deju mačji.
- Jur. Znaš ča ti je, da pas paji se ono, ča oni zbrhlyju, bi valje krepal.
- Fr. Tako nete bit kunšliferi Pepić, Slo- carić, Biser i Kačja?
- Jur. Aj te kada se namoči!

Različite viesti.

† **Juraj Marčić.** U hrvatskih listo- vih Dalmečke čitamo, da je prošloga čed- na u Zadru preminuo veleč. gosp. pop Juraj Marčić, rodom sa otoka Krka. Počivao u miru!

Preuzrečenje i imenovanje. G. Fran Legat, a. k. savjetnik prizivnoga suda u Trstu, pošao je u Beč, gdje je dodieljen c. k. verhovnomu sudu. G. Kumar Ciril, kancelist kotarskoga suda u Podgradu, ime- novan je c. k. oficijalom kod zemaljskoga suda u Trstu.

Plemeniti dar. Gospodin Šćitimir Vilhar iz Prezida u Hrvatskoj pripisao je od radosti, i zahvalom vječnomu Bogu na održavljenju mile mu supruge od pogi- beljne bolesti, za našu družbu sv. Cirila i Metoda liepu svotu od 100 for.

Uvažujući činjenicu, da već dulje vre- mena dolazi malo prinosa za našu plemi- nitu družbu, smio bi biti goršak »dar kao opomenu hrvatskomu narodu, da ne zabo- ravi na jošte čvrsto udo hrvatskog tjela, koje se imeuje istra. Ovom prilikom ne- možemo inače, u da neapeliramo još jedan put na hrvatsko rodoljublje, a gospodinu darovalcu Vilharu izričemo ovime u nadi, da će naći mnogobrojnih nasljednika, naj- sradčajnu hvalu. — Živio!

Osamdesetgodšnjica Ivana Trn- skoga. U zagrebačkih listovih čitamo, da će naš slavni pjesnik, dižni starina gosp. Ivan Trnaki navršiti dne 1. maja 80. go- dinu svoga zaslužnoga života. Bog ga je nadario tjelesnim i duševnim zdravljem, da kao jelan od posljednjih pjesnika i knji- ževnika iz »ilirske« dobe doživi od malenog gorušičnog sjemena, što ga je prije više od 66 godina zasadio sa svojimi drugovi u materinsku zemlju, veliko i krošnjato stablo, koje se danas divno zeleni, bujno cvjeta i narodu nosi plodove. S toga je samo čin najbarmijeg pieteta, najljepše zahvalnosti, ako se stariu pjesniku, Ivanu Trnskomu, izkažu prigodom njegove osamdesetgod- šnjice oni topli osjećaji priznanja i hvale, što ih mora osjećati svaki Hrvat na prema našim preporoditeljem. Zagrebački književni i umjetnički krugovi spremaju, kako či- tamo, za pjesnikov god skromnu ali pristojnu proslavu, te se je pod predsjedanjem profesora dra. Markovića sastao odbor, koji će tu proslavu provesti.

Mi čestitamo unapried najerdačnije dičnomu svečaru!

Izstup hrvatsko-slovenskih zastup- nika iz zemaljskoga sabora Istre. Nakon sablaznijih i divljčkih događaja kod prv- ih dvih sjednica istarskoga sabora u Koprnu, sastali se članovi hrvatsko-slovenskoga kluba na tom saboru u Trstu, da se do- govore u tomu, dali im kaže i nadalje, uz posvemašnji nedar vladinog zastupnika, iz- vrgavati se nedostojnom i nezakonitom po- stupanju predsjednika sabora i njegove ve- ćine, te ruglu, smjehu i navalam nahukane svietine. Zastupnici odlučise, videći, da im je u ovakvih okolnosti nemoguće vršiti njihove dužnosti, da više u sabor neidu, te da će taj svoj korak svojim izbornikom posebnim proglasom obrazložiti.

Čast njihova i naroda, koga zastupaju unlaže im, da se ne izvrjavaju daljnim pogibeljim, te da uzastoje pomoći svomu narodu izvan sabora, kad im je to u sa- boru zapriječeno.

III. sjednica istarskoga sabora ob- državana se u subotu dne 22. t. mj. Pri- sutno samo 19 zastupnika talijanske većine. O izrečih zadnje sjednice spominje za- pisnik samo tolika, da je dr. D. Trinajstić na dugo govorio slavski, te da je pred- sjednik morao sjednicu prekinuti. Na neku opazku zast. Senmpicchio stalo mu »obćin- stvo povladjivati, na što ga predsjednik opemu i pokara. Isto tako odsudi ponaša- nje obćinstva na zadnjoj sjednici (Kasno popodne k misi!). Zast. Ventrella upita pred- sjednika da li su zastupnici manjine izpri- čali svoju odsutnost. Predsjednik odgovori, da nisu, nu da e sada, da će još stignuti parobrodnom o podue. Zast. Ventrella pre- poruču, da se postupa proti manjini po pravilniku ako nebi došla.

Vladin zastupnik navadja razloge, koji su potakli vladu, da je predložila zakonsku osnovu za prenos sabora iz Poreča u Pulu. Poreč da će biti za to odšteden željeznicom a vlada da će odkupiti zemaljsku zgradu. Razpravljene bijaahu razne točke dnev- noga reda manje važnosti. »Budući sjed- nicu uređi će predsjednik naknadno.

Lieumjerstvo. Zena. Kapetan za Istru postupa od skrajnosti lieumjerski, napram saborskoj manjini. On je kriv svim izgre- dom, koji se zbivaju u istarskom saboru. Ipak u sjednici od subote imao je srea za- liti, što se je obćinstvo u predšnjoj sjed- nici ponašalo nepristojno i što je vidio, da su neki od obćinstva bili donieli sa sobom zviždalu s očevidnom namjerom, da zviždaju. Saborski predsjednik opomenu je tako ob- ćinstvu, jer u subotu nisu bili prisutni hr- vatski i slovenski zastupnici. Čemu ne opomene talijanske zastupnike, koji prvi davaju znak za izgred, prekidajući naše, kad govore svojim jezikom? Čemu

one, koji se kané seliti u Novu Zelandiju, da tamo kopaju gumu. Tko bi dakle knuio tamo, neka se obavijesti prije kod svoje političke oblasti.

Prasunla smotka. Prekjučer pušio je neki ledar na e. k. zemaljskom sudu u Trstu smotku od 1 1/2 nvč. Srećom prasunla mu smotka, kad je njom okrasio o zid, jer ju htjede ugasiti. Oblasiti izražuju.

Potonoño brod. Iz Santorina brzozavljaju, da je nedaleko od toga mjesta potonoña austro-ugarska jedrenjača (skooner) »Eurotea«. Brodom je zapoviedao kapetan. Začević. Brod bijaše vlastništvo Lošnjana. Sva zmoždana se spasila.

Slavosjfer biskupu Flappu. Glasilo tršćanskih židova napalo je u broju od utorka opet jednom tršćansko-koparskog biskupa presvj. g. A. M. Sterka, koji da je nesnosljiv (!?) u narodnom pogledu. Njemu kao oprieku iziže biskupa porečko-puljskoga presvj. g. dra J. Flappa, koji da u svemu i svuda zadovoljava Slavene svoje biskupije. Znatiželjni smo da li su presvj. biskupu Flappu ugodni ovi slavosjpevi židovskoga listića, najvećega protivnika svega, što se krsti imenom katoličkim.

Redovitu glavnu skupštinu obdržava je 9. t. m. ženska podružnica »Družbe sv. Cirila i Metoda« u Kastvu kako bijaše već javljeno. Kod ove se potvrdio stari odbor. Članarini za god. 1898 uplatiše po 1 fr. Bursić Adelina, Juretić Klementina, Munić Amalija, Vlah Marija, — po 50 nvč. Buzdon Gilka i Stanić Marija.

Za god 1899 uplatiše po 1 fr. Babić Amalija, Babić Gilka, Bunc Ivankica, Dukić Tonka, Guerato Ana, Grosman Jenka, Grosman Ema, Jelusić Ernesta, Jelusić Nadala, Jelusić Ludmila, Jelusić Ema, Juretić Klementina, Kleinmayr pl. Ema, Kručić Tereza, Marijanović Antonija, Ruheša Alba, Ruheša Petra, Suršan Milka, Spinčić Albina, Sebesta Blaunkica, Sepić Roža, Sepić Jelisava, Skender Matilda, Zottmann Monika.

Po 50 nvč. uplatiše: Babić Gizela, Babić Lidija, Brozović Hermenegilda, Buzdon Gilka, Dukić Josipa, Dukić Liza, Jelusić Marija, Jurinae Hedviga, Munić Dorica, Sablić Amalija, Spinčić Ivana.

Gospodini Vjekoslav Spinčić narodni zastupnik darovao je našoj podruž. 2 fr. Gidica, Monika Zottmann darovala 1 fr. Četirigodišnjak dječak Tonić Ruheša, Božinović 1 krunu. Darovateljima neka bude ovim izrečena najtoplija zahvala.

Odbor.

Pjeseke oko lo svietu. Iz Zeila, na obali Somali, primili smo 21. t. m. od brata Seljan, koji putuju pjeske oko svietu, dopisnicu od dne 3. t. m. koju glasi: »Na putu smo u Adis Abebu, putujemo sa karavanom kroz pustinja u Harar. U pratnji smo sa ministrom At Jesehi, te se nadamo d-ubrom primitku na dvoru kralja Menelika. Opusno je ovdje raditi rana sa Somalima, koji su veoma divlji. Žega je ovdje užasna, 40-50°. Inače smo zdravi i dobre volje. Pozdrav svim dobrim domorocima«.

Potonoño parobrod. Ovih dana sukobili se na istarskoj obali, nedaleko Vrsara, parobrodi »Plink« i »Petkac«. Prvi bijaše vlastništvo načelnika Tonetti-a iz Plonaina i drugova, a drugi dubrovackog parobrodarskog društva. Parobrodi plovili su noćju u protivnom smjeru. Parobrod »Plink« udario je u »Petkac«. Potonoño je nakon malo časaka prvi dočimje drugi ostao malo oštećen. Po kuzivanju mornara pada krivnja radi sukoba na zapovjedništvo »Plinka«. Druge nesreće ne bijaše nego to, što je »Plink« sa svom teretom potonuo.

Vježbe ratne mornarice na Adrijl. Javljaju iz Pule, da će ovogodišnje ljetne vojne vježbe mornarice započeti početkom junja. Eskadra će se razdijeliti u tri divizije. Vrhovno vodstvo nad celom mornaricom, posebno pak nad prvom divizijom zapad će podčimrala Miu u tila; drugoj diviziji zapoviedat će contra-admiral Ritter pl. Beeker, a trećoj contra-admiral grof Monteceneali-Pollongo.

Sjetite se
»Družbe sv. Cirila i Metoda«
za Istru!

Listnica uredništva.
Veleč. gosp. Ivan Cotelj. — Pazin-Karolja. — Primili i bilo je oglaseno u br. 11. od 21. marča, tek. god.

Listnica uprave.

Nadaće aplatići su za: N. 21. p. n. 85: T. 13, Trst 5 f.; V. M., Barban 6 f.; V. M., Rakovica 8-75 f.; Z. J., Pula 3-50 f.; W. A., Trst 7-50 f.; R. S., Karolja 2 f. (Sliedi).
Gosp. Mandić Ivan. — Rukavac. — Pošta vratila nam list sa oznakom »neprima se«. Molimo obavijest da li Vašim znanjem.

Tražim knjigovodju

i dopisnika
viešta hrvatskom, talijanskom i njemničkom jeziku; mora biti sposoban i poznati se sa parobrodarskim inozemskim društvima. Isti li mogao udionitvovati kao drug kod poduzeća, zato imade prednost onaj, koji razpolaze sa nešto glavnice. Osobno ili pismeno upitati se: kod gosp. **Franje Kručića, Mešetara na Rivi.** Ulica Adamićeva br. 2.

Njegova svetost Papa Lav XIII.

sporučio je po svojem Meštiku prof. Dr. Lapponi-u gosp. Jekaru G. PICCOLI-u u Ljubljani srdašnu zahvalu za priposlane Mu stakleničke

tinkture za želudac

te mu je diplomom od dne 27. nov. 1897. podielio naslov »dvorski dobavljač Njegove svetosti« sa pravom nositi u svojoj firmi je uz naslov takodjer grb Njegove svetosti.

Rečeni liečnik knoito i mnogi drugi glasoviti profesori i doktori pripisuju bolestnim Plecoill-ovu želudacnu tinkturu, koju jači želudac, povećava tek, pospešava probavu i tjelesni otvor.

Naručbe prima uz pouzdanje upravlja točno

G. PICCOLI

lijekar pri Angelu u Ljubljani na Donajski cesti.

Tinktura za želudac razasijte vlastnik po 12 stakl. za for. 1.26 u. v., po 24 stakl. za for. 2.40, po 36 stakl. za for. 3.50, po 70 stakl. za for. 6.50 (poštanski paket, koji ne teži preko 5 kilogram.) po 110 za for. 10.30.

Postarinaru mora platiti sam naručitelj.

Sve odpadke

kosti, rogo e, papke, loj, ščetinu, dlaku, mesinu

kupuje
Kemijska tvornica
za izradbu odpadaka
u Zagrebu

Phönix-Pomade

Na izložbi za njegovanje zdravlja i holestnika u Stuttgartu 1890 nagradjena odlikom, jest po mnenju liečnika i priznata sa hiljadami zahvalnica.

Jedino postojeće u istinu pravo i neškodljivo sredstvo, da gospodjari i gospodi izraste podpuna i bujna kosa i da zapriječim odmah opadapanje kose i tvorenje prhuta; ona pospješuje i kod posve mlade gospode rast jakih brkova. Jamči se za uspjeh kamo i za nešetnost. Lončić 1 i 2 for. poštom ili pouzdetim 10 nvč.

K. Hoppe,
Beč 1. Wipplinger-gasse 1a.

Prodaju se jeftino

jedne Orgulje-harmonjum sa pedalom, sa 417 glasova, 2 manuala i 14 registara, **Trst, Androna S. Tecla br 2, Krammer.**

Razpis natječaja.

Usljed zaključka sjednice občinskog zastupstva od 19. aprila t. g. razpisuje se ponovno natječaja na mjesto občinskog tajnika u Voloskom.

Godišnja plaća ustanovljena je na forinti 840 godišnjih, koji će se izplaćivati iz občinske blagajne u postecipatnih mjesečnih obrocih.

Molitelji imaju dokazati, da su vjeshi občinskoj upravi, da poznaju u pismu i govorni hrvatski kao uredovni, te talijanski i njemački jezik, i podnesti svoje molbe — eventualno uredovnim putem do 31. maja, jer kasnije prispjele molbe neće se uzvaziti.

Glavarstvo občine

Volosko, 24. aprila 1899.

Dr. Stanger, načelnik.

PAVAO BARICH

razasijše uz poštansko pouzetje pakete po 5 klj. sve franko do mesta opredieljenja.

KAVU	
Santos finu	1 K. for. — 94
najfiniju	1.04
S. Domingo	1.26
Portorico finu	1.42
debelo zrncje	1.58
Moka izvorna	1.46
Cuba poselna	1.70

Prsni Čaj sa „Učke-Gore“.

Izvrstni domaći lijek proti kašlju, nakladi ili primom kataru; proti hrupavosti i pomuklosti grla.

Cijena 50 para
Lijekarna i Pharm.-Kemijski Laboratorij
L. GHERSETICH
Volosko — Istra.

THE GRESHAM

Englesko osjeguravajuće društvo na životu Londonu

Aktivna društva do 31. decembra 1897 . . . . . Kruna 159.997,579.—
Godišnja uplata premija i interesa do 31. dec. 1897 . . . . . 28.823,375.—
Izplaćeno na osjeguravanja i interesa od postanka družt. (1848), ... 343.860,067.—
U godini 1897. izdano 7468 polica za glavnici od 67.331,351.91

Prospekti, etjieneci i u obće sve druge informacije šalju se badava, ko god pismeno zapita od dolje imenovannog zastupstva, koje dopisuje na svijem jezicima.

Glavno zastupstvo u Trstu

Via del Teatro, N. 1, Tergesteo, Scala IV.

(Traže se svuda dobri agenti i zastupatel.)

FILIALKA
G. KR. PRIV. AUSTRIJSKOGA KREDITNOGA ZAVODA
za trgovinu in obit u Trstu.

Novi sa uplatiti.

V vrednosti papirja na	V neposredni na
4-mesečni iznos 9 1/2 %	3-mesečni iznos 9 1/2 %
3-m. " " 9 1/2 %	1-mesečni " " 9 1/2 %
na pismo, kakava se moraju izplatiti u mediahu bankovnih	na pismo, kakava se moraju izplatiti u mediahu bankovnih
avstrijske valjave, s kojim je odobreno takova v kredita	avstrijske valjave, s kojim je odobreno takova v kredita
do 24. junja, 98 junja i 1. oktobra 98. anglijska l. l. po	do 24. junja, 98 junja i 1. oktobra 98. anglijska l. l. po
dotičnih odjavih.	dotičnih odjavih.

OKROŽNI ODDEL.
V vredn. papirja 9 1/2 % na veliko sveto. V neposredni iznos odobren
na Dunju, Bregu, Kestru, Hru, Lovu, Topogno, Reko kuko
v Zagrebu, Anu, Heliču, Galibzu, Gradec, Sibiru, Hromatu
Czerov, Jadransko, Luce, Olomou, Hohenleiberg, Saz in Sol
nograd, iznos toskov.

Kapitla in prodaja
vrednosti, dize kakov ulu vnosenje kapione proti od
bilku 12 1/2 procentije.
Inakso vseh vrst pod najmanjevoljni pogodi.

Prodajna.
Jamčeno imanje po dogovoru. Kredit na doklimentu v Lon-
donu, Parizu, Berlinu ili v drugih mestih — provestija po
Kreditu pisma na katerodoli mesto.

Vložki v pohranu.
Spremanje se v pohranu vrednosti papirja, zlati ali sre-
lani denar, inozemski bankovni list. — po pogodbi.
Neka blagovna izpeljave inakzato naradne banke izplaćuju
v hinfinskih frankih, ali po dočevnem krunu.

Pserhoferovega Ljekarna k „zlatnoj državnoj jabuci“
Beč, L. Singerstrasse broj 15.

J. Pserhofera pilule za čišćenje
izkušano, lahko probavljajuće od mnogo liečnika občinstvu preporučeno kućno sredstvo.
Ove pilule so one iste, koje su već od mnogo stoljeća pod imenom »pilule za čišćenje krvi« občinstvu poznate i koje se prave samo u ljekarni k »zlatnoj državnoj jabuci« Beč 1, Singerstrasse broj 15.
Od ovih pilula stoji: 1 kutija sa 15 pilula 21 nvč., 1 zamot sa 6 kutija 1 for. 5 nvč. Ako se prije pošalje dotični iznos, stoji franko: 1 zamot pilula 1 for. 25 nvč., 2 zamota 2 for. 30 nvč., 3 zamota 3 for. 35 nvč., 4 zamota 4 for. 40 nvč., 5 zamota 5 for. 20 nvč., 10 zamota 9 for. 20 nvč. (Manje od 1 zamota nemože se poslati.)
Umoljava se, da se izrično zahtjeva »J. Pserhofera pilule za čišćenje« i da se na to pazi, da nosi pokrov svake kutije ime »J. Pserhofer« i to crvenom tintom košto i poduka glede poruče.

Balzam za zimu od J. Pserhofera 1 lunac 40 nvč., franko 65 nvč.
J. Pserhofera traperič sok za lječenje. Jedna flaska 50 nvč.
J. Pserhofera Kropf-balsam 1 flaska 40 nvč., franko 65 nvč.
Stolovi Kola-Preparati Izvrstno sredstvo za jačanje želudca i nerva, 1 litar kola-vina ili Elixira 3 for., pol litra 1 for. 60 nvč., četvrt litra 45 nvč.
J. Pserhofera gorka tinktura za želudac (prile t. fr. Zbrota cocena) po lagano raz-
prijetie sredstvo sa ojačavajućim uplivom

na Erlicu kod isti stari prodavaja. Cijena 2 flak 22 nvč., 12 flak 24 for.
J. Pserhofera balzam za rane 1 flaka 20 nvč.
od J. Pserhofera naj-
bolje sredstvo da rana
od prof. Steudela,
1 lončić 50 nvč.,
franku 75.
od prof. Steudela,
1 lončić 50 nvč.,
franku 75.
od A. W.
Buljeha
domaćo sredstvo proti glavni probavi, 1 paket 1 for.

Osim ovdje navedenih preparata, nauje se sve u austrijskim novinama oglašene tu-
zemne i inozemne farmaceutičke preparate djelomice u zalibi, djelomice se ili, ako ih nema u
zalibi, najbrže i najjeftinije pripravi.
Pošaljite po pošti obavijaju se najbrže, ako se prije pošalje novac, veće naručbe
također najbrže pouzedeću.
Ako se prije pošalje novac, (najbolje poštom naputicom) stoji postarinar
mnogo manje nego sa postarsklr pouzedeću.